

รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล : กรณีศึกษา
โรงเรียนเบญจประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28

A Model of Effective Development of Academic Potential of Small Secondary
Schools: Case Study at Benchaprachasan School, Secondary Educational Area
Service Office 28

จินณวัตร ปะโคทัง¹ อภิวัฒน์ บุญคุ้ม² นเรศ ขันธะรี³ ไพวุฒิ ลังกา⁴ ภูมิไพรัตน์ อนุพันธ์⁵

Jinnawata Pakothang¹ Apiwat Boonkhum² Naret Khuntaree³ Paiwut Langka⁴ Pumparat Anupan⁵

¹⁻²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

Educational Administration Program, Faculty of Education, Srisaket Rajabhat University

³⁻⁴สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Educational Administration Program, Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University

⁵สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน

Mae Hong Son Secondary Education Service Area Office

Corresponding author e-mail: jinnawata@hotmail.com

(Received : 2020-09-30, Revised : 2021-03-14, Accepted : 2021-04-18)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ 2) เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบบันทึกประชุมสนทนากลุ่ม แบบสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปสาระสำคัญ จำแนก เรียบเรียงรายการโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยรูปแบบมีองค์ประกอบหลักองค์ 4 ประการ คือ 1) การพัฒนาศักยภาพครู 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษา 4) การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ผลการประเมินรูปแบบความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ; รูปแบบ; ประสิทธิภาพ.

ABSTRACT

The objective of this research was to study the condition effective academic potential present of the small secondary schools student and to develop the effective academic potential development model of the small secondary schools at Benjaprachasan School. The target groups in this research are school administrators, teachers, students, basic education institution committees, and parents of students at Benjaprachasan School. The tools to collect data were in-depth interviews, group discussions, and observation. The data is analyzed by content analysis, generalization, classification and compiled by content analysis. The findings were as follows: Overall student academic potential development was at a moderate level; The form of academic potential development of students has four main components: 1) teacher capacity development; 2) development of the learning process; 3) promoting cooperation with the community in the provision of education; 4) Supervision,

supervision, monitoring. The model evaluation results showed that the suitability, feasibility and overall benefits were at the highest level.

Keywords: Academic Potential; Model; Effectiveness

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้บัญญัติสาระสำคัญที่เกี่ยวกับความมุ่งหมายและหลักการการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน ในมาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ซึ่งได้กำหนดกรอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยให้ดีขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศ ในอนาคต มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม โดยกำหนดเป็น พันธกิจในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทสู่สากล และกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัด และการประเมินผล มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน ที่ต้องการให้สถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมเสริมทักษะและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ให้ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการทดสอบระดับชาติเพิ่มขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ซึ่งเน้น ในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ซึ่งประเด็นสำคัญในกลยุทธ์ที่ 1 ด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ คณะกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองได้กำหนด เป้าหมายให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักจากการทดสอบระดับชาติ มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า ร้อยละ 50 และจุดเน้นที่ 3 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลักเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลักให้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

จากการสำรวจข้อมูลผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) ปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนเบญจมประชาสรรค์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบระดับสถานศึกษาและระดับประเทศ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศจำนวน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จาก 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลต่าง -0.24 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผลต่าง -3.34 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ผลต่าง -7.76 และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ผลต่าง - 2.82 มีเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ผลต่าง -3.36 ภาพรวมโดยเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น มีผลต่าง -2.10 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบระดับสถานศึกษาและระดับประเทศ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ทั้ง 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลต่าง -5.05 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลต่าง -3.32 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผลต่าง -7.13 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ผลต่าง -7.13 และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ผลต่าง -1.32 ภาพรวมโดยเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น มีผลต่าง -4.79 (โรงเรียนเบญจมประชาสรรค์, 2558)

จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังกล่าว โรงเรียนได้นำมาวิเคราะห์เป็นระดับคุณภาพมีกลุ่มสาระที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระที่ควรปรับปรุง ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระที่อยู่ในระดับพอใช้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่อยู่ในระดับคุณภาพดี (โรงเรียนเบญจประชาสรรค์, 2558)

โรงเรียนเบญจประชาสรรค์ ได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายและนโยบายในการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงได้ดำเนินการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) โดยใช้รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเล็กที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ที่จะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จนเป็นที่ยอมรับกับหน่วยงานต้นสังกัด ชุมชนและบุคคลทั่วไป จึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28
2. เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ แนวคิดการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องประวัติความเป็นมาของโรงเรียนเพื่อทราบภูมิหลังปรัชญาการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ วัฒนธรรมขององค์กร แผนยุทธศาสตร์หรือแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) และสถิติและเกียรติประวัติทางการศึกษาที่เคยได้รับของโรงเรียนโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) แบบมีโครงสร้าง ที่ใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างาน 4 ฝ่าย และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 8 คน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลของสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียน นำผลการศึกษามาสร้างเป็นกรอบแนวคิด กำหนดองค์ประกอบและตัวชี้วัดของรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การร่างรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยร่างรูปแบบจากขั้นตอนที่ 1 และปรับปรุงร่างรูปแบบเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 28 โดยนำร่างรูปแบบตรวจประเมินจากครูผู้สอนจำนวน 17 คน ร่วมกันพิจารณาโดยแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ใช้แบบบันทึกประชุมสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นทำการตรวจสอบ ดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ เพื่อดำเนินการสร้างรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

2. รูปแบบมีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ คือ 1) การพัฒนาศักยภาพครู 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษา 4) การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ผลการประเมินรูปแบบภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) การพัฒนาศักยภาพครู 3) การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ 4) การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษา ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเบญจประชาสรรค์มียุทธศาสตร์ด้านพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากต้นสังกัด ชุมชนและหน่วยงานต่างๆ เป็นอย่างดี และประกอบกับมีอาคารสถานที่ที่พร้อมรองรับในการจัดห้องสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับวิระ สุบัติภา และคณะ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 มีองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ 1) การพัฒนาศักยภาพครู 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษา และ 4) การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ทั้งนี้เพราะวิสัยทัศน์ในการพัฒนาโรงเรียนเน้นการพัฒนาศักยภาพครูเป็นสำคัญ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษา และการดำเนินการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับวสันต์ ปรีดานันต์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน ประกอบด้วย การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ผลการประเมินรูปแบบภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) การ

พัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) การพัฒนาศักยภาพครู 3) การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ 4) การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะการพัฒนาระบบการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโดยตรง ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการบริหารวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับ นริศ แก้วศรีนวล (2556) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาทีมงานวิชาการในกระบวนการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดดุลยภาพในสถานศึกษา และภารกิจขอบข่ายของงานวิชาการในสถานศึกษา รูปแบบที่มีความเหมาะสมจะส่งผลให้การทดลองใช้รูปแบบมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก ผลการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบในระดับมาก จึงส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรนำรูปแบบการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์ บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการสถานศึกษา

1.2 ในขณะการนำไปใช้ควรทำการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนเบญจประชาสรรค์

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา มีองค์ประกอบในการพัฒนาที่สำคัญ คือ 1) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ 2) การพัฒนาศักยภาพครู 3) การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ 4) การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการศึกษา โดยการวิจัยทัศน วัฒนธรรมขององค์กร แผนยุทธศาสตร์โรงเรียน แผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน นำมาสู่การปฏิบัติ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- นริศ แก้วศรีนวล. (2556). รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำการจัดการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- โรงเรียนเบญจมประชาสรรค์. (2558). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเบญจมประชาสรรค์ (Self Assessment Report : SAR) ปการศึกษา 2558. ศรีสะเกษ: โรงเรียนเบญจมประชาสรรค์.
- วสันต์ ปรีดานันต์. (2553). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีระ สุบัติคำ และคณะ. (2554). สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 5(1), 71-82.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.